

Nyávogás a bokorból (részlet)

„– Apa, add nekem, léccí, ezt a halat, hadd tegyem egy befőttesüvegbe! – hallotta hosszú idő múltán, sok-sok hely, látvány és álmodozás után.

– Jól van, fiam, tessék, úgyis csak ez az egy van, nincs mit csináljak vele.” (részlet az első fejezetből)

Ich liebe dich

Csaknem tíz év telt el azóta, hogy egy őszi napon, egy olyan lehetőségnek köszönhetően, amit nem is tudott volna kívánni magának, ebbe a házba került. Közben néhány dolog nagyon megváltozott, sőt folyamatosan változott. Liát, a tíz évvel azelőtti tanulólányt már nagyon rég nem látta. Sejtette, már amennyire képes volt sejtteni, hogy egy ideje nem is lakott ott. Bár ebben nem lehetett teljesen biztos.

A fiú (Max) egyre elfoglaltabb volt. Néhány hónapja felhagyott a német nyelv tanulásával is, úgy gondolva, hogy már a megfelelő szinten ismeri. Esetleg egész egyszerűen azért, mert már nem jutott rá ideje. A dolgokból, amelyeket a szobájában tartott az egyre kevesebb tankönyv meg iskolai felszerelés mellett, gyaníthatjuk, hogy versenyszerűen úszott, és, amint már említettük, lelkes numizmatikus és filatelistá lett belőle. Furcsa kombináció, de hát ez is hozzátartozik az élet csodálatos előreláthatatlanságához! Nem kívánjuk bővebben kommentálni e tényt.

Bizonyos, hogy este nagyon későn került haza, amikor is gyorsan megoldott egy-két feladatot, majd fellapozott néhány ki tudja, honnan kölcsönzött numizmatikai katalógusba, vagy rendezgette a bélyegeket az albumokban. Aztán mély álomba merült, reggel korán felkelt, táskájába egy-kettőre belepakolt ezt-azt, ami az iskolában kellett, meg a fürdőköpenyét és az úszófelszerelését, és elrohant.

Pingahallal továbbra is korrektül foglalkozott, csak sokkal gyorsabban. Már annyira sem figyelte, mint a némettanulás előtt. Bár most mintha észrevette és bosszantotta volna a hal tétlensége, mivel, többször is, szombatonként, takarítás és vízcsere idején barátságosan megkérdezte tőle: Na mi újság, jó öreg Pingahal?

Ha a fiú nem rohant volna folyton, akkor hálából és barátságból lehet, hogy az „öreg” úr megpróbált volna válaszolni valahogy. De a fiú mindig sietett.

Hogy öreg volt-e vagy sem, azt az „öregúrnak” nem volt honnan tudnia. Nem érezte magát annak, egyáltalán (derülátóbb pillanataiban) vagy majdnem egyáltalán (máskor). Ha értett volna az ilyesmihez, akkor eltöprenghetett volna, hogy újabban egyre jobban örült a befőttesüveg vastag és görbe üvegének, amely az első években zavarta, de amelyen keresztül az utóbbi években egyre tisztábban látta a világot, amely leggyakrabban a szoba néhány részletét, valamint az ablakot jelentette. Vagy valami mást is? „Íme, türelemmel és figyelemmel egy napon rádöbbenünk számos dolog értelmére és hasznára; vagy megszokjuk azokat” – gondolta egy napon. „Miféle nap az? A győzelemé? Vagy a tömeg és a saját szubjektivitásod rabjaként, legyőzve találod magad?”

Azokban a percekben, amikor meg volt fosztva a görbe üveg segítségétől, szombatonként (az említett takarítások idején) szédült, és köd borult a tekintetére meg az elméjére egyaránt. Lehet, hogy meg tudta volna szokni ezt az állapotot, de nem sok ideje volt rá, mivel a víz cseréje nem tartott sokáig.

Hacsak nem volt egy titkos élete, amelyre mi eddig nem figyeltünk fel. Ami igenis lehetséges.

Egyébként kitűnően érezte magát, úgy testileg, mint lelkiileg, jó étvággal fogyasztotta az örökös szárított vízibolhákat, különösen pedig a vékony kukacokat, amelyeket ritka ínyencfalatokként kezelte. Mindez persze elgondolkodtathatta volna kissé. De ő nyugodt volt. Elfelejtette Darwint és a többi csalódást, csak ritkán vette számba az emlékeit meg a néhány, kevés kedvenc versét, melyeket még zsenge (tulajdonképpen második) fiatalkorában költött, elégedett volt az idegennyelv-ismereteivel, és így tovább. Azaz, egész egyszerűen: pihent! Néha rá-rápillantott egy-egy íróasztalon hagyott, nyitva felejtett katalógusra vagy bélyegalbumra, de hát ezt nem lehet igazából megerőltetésnek nevezni.

Így volt ez, mígnem, ki tudja, honnan, talán a szomszédos szobából, megjelent egy lény, amely elkergette a nyugalmát. Egy kis, fehér, bolyhos lény. Könnyednek és nagyon szabadnak tűnt, mint egy toll. Légiesebbnek a madaraknál. Egy, a padlóhoz nagyon közel lebegő pihe, amelynek bársonyos léptei – csaknem lehetetlen módon – alig-alig érintkeztek a parkettel, a szőnyeggel, a bútorokkal... Az orrocskája lapos volt. Kezdetben nem határozta meg, nem adott nevet neki. Vagy egyszerűen nem akart ilyesmikkel foglalkozni.

Szóval az orrocskája lapos volt. Ennél fogva minden erőfeszítés nélkül a befőttesüveghez tapaszthatta az arcát, hogy megfigyelje őt, közelről, nagyon közelről. Miközben ugyanolyan szép maradt. Nagyon szép.

Állította ezt egy idő után. Kezdetben éppen hogy csúnyának találta, s ráadásul nem értette az érthetetlenségét.

De kezdjük a lény első megjelenésével.

Egy csütörtöki napon történt. Ő, P. úr, a hét napjait pusztán szórakozásból tartotta számon. Néha össze is tévesztette a napokat, eleinte a túl nagy lazaság miatt, vagy csak azért, mert újabban nagyon későn ébredt, amilyen későn csak lehetett. Még kísérleteket is folytatott a témában. És igyekezett megdönteni az egy vagy két héttel (egészen pontosan másfél héttel) korábbi rekordját, amikor is, folyamatos alvást követően, délután fél háromkor ébredt fel. Amit megdönteni nehéz, túlszárnyalni pedig egészségtelen.

Visszatérve. Csütörtök volt. Azon a csütörtökön (az említetten), valamikor tizenkettő és egy óra között, délben persze. Amikor, csak úgy, egyszerűen, először körbenézett. Az álomból

kilépők pillantásával, ha egy hal esetében beszélhetünk pillantásról. Amúgy meg ő, bár még mindig hal volt, de nem egy olyan, amelyről ily módon lehetne beszélni, hanem olyan, amelyről csak egészen másképpen. S a pillantás pillanatában meglátott, néhány centiméterre tőle, egy nagy, fehér arcot, melyben zöld, csillogó, figyelmesen néző szemek ültek. Természetesen azt hitte, hogy álmodt lát, de a látvány ugyanakkor izgalomba hozta, elbűvölte és mélységesen megfélemlítette. A következő másodpercben azt hitte, hogy meghalt. Következésképpen olyan erősen rángatózott, hogy néhányszor ide-oda lendült az akváriumban, a vízben lévő kövek egyike pedig meglehetősen komolyan felhorzsolta egyik kopolyfedőjét. Ez aztán teljesen felébresztette. De túl későn: az arc eltűnt.

A félelem és a horzsolás viszont megmaradt. Ez volt az első találkozásuk.

Majdnem teljesen meg volt győződve arról, hogy csak álom volt. „Az ilyesmi nem lehet igazi, azaz valódi, anyagi, amilyennek mi most látjuk egymást.” Nyilván túl sokat aludt. Figyelmesebben kellene ellenőriznie ez az új hobbiját: „Hiszen láthatod, hogy milyen baleseteket okozhat!” Miután ezt elmondta magának, megejtett egy kis délutáni alvást. A félelme szinte teljesen elmúlt.

Csak hogy estefelé a Hölgy, a fehér arc tulajdonosa, ismét megjelent. Most persze azt kérdezi az olvasó: honnan tudta, hogy az illető egy hölgy és nem egy úr? Hát csak úgy, az volt, és kész, nem lehetett másképpen. Tudta, ennyi.

És éppen azért, mert tudta, amint viszontlátta, a félelme szempillantás alatt az általa elképzelt halálhoz hasonlatos határtalan csodálkozássá változott, egy kegyetlen gombóccá a torkában és számos másik gombóccá szerte a testében.

Ám ez alkalommal az érkezését előre jelezte az ajtó nyikorgása. És nem is egyenesen hozzá ment, hanem felmászott a szemközti rekamiéra, kényelmesen elnyúlt, és ismét hosszasan és figyelmesen nézte őt. Vagy csak úgy tűnt neki, s a hölgy valójában pusztán nyitott szemekkel álmodo(z)ott. Vagy valami egészen mással, valami láthatatlannal és érthetlennel foglalkozott. Tette ezt hosszú órákon keresztül, míg haza nem érkezett a fiú, amikor is olyan egyszerűen és egyenesen távozott a szobából, ahogyan érkezett. Egyetlen fölösleges mozdulat nélkül.

Hát, legalább megtudta, hogy valóban létezik – de legalábbis létezett –, ott, a szobában, egy

fehér bundácskába burkolt testecskében. És hogy sem álomból, sem halálból való nem volt – talán csak egy icipicit mindkettőből. És hogy látogatóba jött.

„Túlzottan elégikus volt ma. A tegnapi félelem tette, vagy az össze-vissza (nem nagy számban) olvasott romantikus költemények? Csupa romantikus klisé, ugyebár.” Ezzel a gondolattal aludt el aznap este, nem olyan korán, mint általában. Sőt inkább későn, azon erőlködve, hogy az új teremtményt elhelyezze valahol az ő világában is ismert dolgok között.

Nem tudta, hogy mit jelent, hogy akar-e valamit, és ha igen, hát mit? Hogy esetleg azért és csakis azért megy oda, hogy elűzze az unalmát. Bár már ez is több lett volna a semminél.

Eleinte félt tőle (bár másképpen, mint az első találkozáskor). Talán jobb lett volna, ha megőrzi magában továbbra is ezt a félelmet. De nem tette.

Tehát eleinte, mint mondtam, csúnya és lehetetlen lénynek vélte. Csodálkozott azon, hogy egy ilyen lény, amelynek testét majdnem teljesen beborítja a szőr, hogyan is létezhet ezen a világon, hogy is nem hal bele a nagy melegbe, és miért nem vakarózik szüntelenül. Hogyhogy nem fulladt már régen meg a szájához oly közeli, hosszú szőrszálaktól? Egyáltalán hogyan tudott enni ilyen bajusszal? Úgy látta akkor, hogy nincs más testrésze a fején kívül, és olyan puhán lépked, mint aminek nincs egyetlen csontja sem. Mi tarthatja össze ezt a valamit? Ráadásul ilyen hosszú ideig?

Úgy gondolta, hogy beteg. Vagy megfestették. Különben honnan ez a tökéletes fehérség, amely soha nem koszolódik össze? Igaz, akkor már észrevette, hogy mégiscsak hozzáér a bútorokhoz, és nyomokat hagy a porban.

Aztán eszébe jutott, hogy már látott valami hasonlót – bár nem nagyon hasonlót – a könyvekben. Nem kevés bizonytalanság és az emlékei hosszas kutatása után arra a következtetésre jutott, hogy egy macskával van dolga. Egy perzsa macskával. Hasonlított hozzá. De a hölgy (ez sehoggy sem ment ki a fejéből) inkább egy pihegombóc volt. Tudta (szintén a könyvekből), hogy a macskák húsevők. Csakhogy a hölgyet nem tudta annak elképzelni.

Király Farkas fordítása

(A Napkút könyvkiadó könyvfesztiváli újdonsága)